

FORSKNING PÅ FORKANT

REGION SJÆLLANDS POLITIK FOR
SUNDHEDSFORSKNING 2019-2022

Region Sjællands politik for sundhedsforskning 2019-2022

Maj 2019

Region Sjælland

Alleen 15

4180 Sorø

Politikken kan rekvireres hos:

Data og udviklingsstøtte

Tlf.: 57 87 52 83

E-mail: reg.forsk@regionsjaelland.dk

Eller hentes fra Region Sjællands hjemmeside:

<https://www.regionsjaelland.dk/forskning>

INDHOLD

- 4 **Forord**
- 5 **Indledning**
- 10 Tema 1
**Region Sjællands største sundhedsudfordringer
- forskning for patienter ramt af kronisk sygdom
og multisygdom**
- 14 Tema 2
Klinisk forskning på internationalt niveau
- 16 Tema 3
Fremtidens universitetshospital
- 19 Tema 4
**Temabaseret forskningsnetværk
og tværgående forskningsmiljøer**
- 21 **Eksterne partnerskaber**
- 24 Ramme 1
**Brugerindflydelse - forskning kvalificeret
af patienter og pårørende**
- 26 Ramme 2
Investering i forskning
- 28 Ramme 3
**Behovsstyret forskningsinfrastruktur
og adgang til sundhedsdata**
- 30 Ramme 4
**Aktiv nyttiggørelse af forskning og målrettet
kommunikation**
- 32 **Implementering og opfølgning på forskningsindsatsen**
- 34 **Overblik**

Forord

Med Region Sjællands politik for sundhedsforskning 2019-2022 skal vi skabe nye resultater til gavn for os alle her i Region Sjælland.

Politikken bygger på forskeres idéer til forskning og patienters og pårørendes erfaring med sundhedsvæsenet. Forskningen får derfor rod i virkelighedens verden, og i de behov og udfordringer, som vi står med. Og det er netop det, Region Sjælland skal være kendt for - forskning, der betyder noget og gør en forskel for mange borgere og patienter.

Politikken har derfor fokus på Region Sjællands største sundhedsudfordringer - forskning for patienter ramt af kronisk sygdom og multisygdom.

Forskningen er således vores guide, så vi har den viden og ekspertise, der skal til for, at patienter tilbydes de bedste løsninger og behandlinger, og vi har et sundhedsvæsen, der er på forkant, som vores region skal være – også på forskningsområdet.

Forskningen skal have de rette betingelser for at blomstre og skabe resultater med den relevans og kvalitet, vi ønsker. Derfor omhandler politikken for sundhedsforskning også, hvordan vi får styrket forskningen ved at bygge de bedste rammer og vilkår for forskningen. Dette så den nye forskning kan få fodfæste og den allerede velrenommerede forskning kan udvikles yderligere. Vi skal give forskere adgang til den mest

optimale støtte. Det kan f.eks. være ved support omkring godkendelse af projekter til Den Videnskabetiske Komité, databeskyttelse af forskningsprojekter og let adgang til sundhedsdata. Hertil skal vi også fokusere på uddannelse og rekruttering af klinikere og forskere, hjemtagning af forskningsmidler og etablering af samarbejde om forskning med andre offentlige som private parter og uddannelsesinstitutioner.

I en indsats for en styrket forskning ligger også et væsentligt aktiv i, at forskningens resultater udbredes både i vores nærmeste kreds og den store verden og bliver delt, så flere får gavn af dem. Det er god branding for Region Sjælland at komme bredt ud med den viden, som vores mange dygtige forskere frembringer hver eneste dag.

Region Sjællands politik for sundhedsforskning 2019-2022 bliver en væsentlig katalysator og drivkraft for de kommende års forskningsindsats i Region Sjælland, og Regionsrådet ser frem til at følge med undervejs.

God læselyst

Heino Knudsen,
Regionrådsformand

Indledning

Region Sjællands slogan er »Vi er til for dig«. Med dette slogan sætter regionen fokus på opgaven, som organisationen er sat i verden for at løse - nemlig skabe den bedst tænkelige service og kvalitet for de knap 840.000 borgere i regionen. Region Sjællands politik for sundhedsforskning 2019-2022 ser forskning som en grundlæggende forudsætning for at imødekomme borgernes behov og skabe en sundhedsindsats, der er baseret på nyeste viden og teknologier.

Mission

Region Sjælland arbejder ud fra en mission om fortsat at opbygge, videreudvikle, fremme, udbrede og nyttiggøre forskning i de kommende fire år. Regionens forskningspolitik skal medvirke til at opfylde ambitionen om at bringe Region Sjælland på forkant. Derfor er det i højere grad end tidligere nødvendigt at fokusere regionens forskningsindsats, hvor den giver størst mulig værdi for den enkelte borger, at sikre en innovativ tilgang til identifikation af forskningsspørgsmålene og at udnytte de digitale muligheder.

For at sikre at den kliniske praksis fortsat udvikles, og at regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner bliver hjemtaget, skal den kliniske forskning - inklusiv psykiatrisk- og klinisk sygeplejeforskning - styrkes yderligere via aktiviteter, som bliver sat i gang i regi af Politik for Sundhedsforskning.

Regionens udfordringer med mange kronikere og multisyge gør det vigtigt at anlægge en mere tværfaglig og tværsektoriel tilgang til behandlinger, pleje og forskning. Det må derfor være en del af indsatsen for en styrket forskning, og det må omfatte alle sundhedsfag.

Forskningens aktører

Det bærende for forskningen i Region Sjælland er, at forskningen foregår i tæt samspil med den kliniske dagligdag og med uddannelsesaktiviteterne på Næstved, Slagelse og Ringsted, Holbæk og Nykøbing Falster sygehus, Psykiatrien og Sjællands Universitetshospital. Det er vigtigt, at forskningen tager udgangspunkt i kliniske behov og problemstillinger, så forskningskæden fra udfordring til skabelse af evidens bliver stærk. Dermed sikrer vi en stærk, relevant og udbredt forskning, der medvirker til udvikling af de bedste behandlingstilbud.

Sjællands Universitetshospital skal fremstå som "Fremtidens Universitetshospital" med rollen som regional driver for forskning på højt niveau. Universitetshospitalet vil tilbyde højt specialiserede behandlinger på en række nye områder og være et attrak-

tivt, klinisk uddannelsessted. Forskningen her skal foregå i et tæt samarbejde med de øvrige sygehuse og psykiatrien, f.eks. gennem etablering og styrkelse af satellitfunktioner og tværgående forskningssamarbejder.

De stærke forskningsmiljøer på akutsygehusene og i Psykiatrien har ligeledes en drivende rolle i forskningen. Akutsygehusene og Psykiatrien besidder en særlig styrke i - og forudsætningerne for -udviklingen af effektiv forskning på højt plan inden for de store folkesygdomme og multisygdom. Dette potentiale skal sættes yderligere i spil i politikens periode.

Desuden er et nært og sammenhængende sundhedsvæsen med borgeren i centrum helt afhængigt af forskningsaktiviteter, som underbygger udviklingen af en velfungerende almen praksis i Region Sjælland og af modeller for samarbejde på tværs af sektorer. Alle sektorer er optaget af at skabe sammenhæng, men forskningsunderbyggede modeller er foreløbigt få.

Udvikling af klinisk praksis

Forskningsaktiviteter og stærke forskningsmiljøer, der konkurrerer på nationalt og internationalt niveau, er et aktiv og en forudsætning for en fortsat udvikling og fremtidssikring af både den kliniske praksis på sygehusene og af et bredt og specialiseret behandlingskatalog til regionens borgere.

En fortsat opbygning og modning af forskningsmiljøerne er afgørende for at tiltrække og fastholde de bedste fagfolk og forskere, som dagligt giver faglig inspiration til personalet. De er forudsætningen for uddannelse af nye klinikere. Forskningen er således både en stærk motivationsfaktor for at fastholde ansatte i kliniske karriereforløb og et vigtigt redskab til at rekruttere sundhedspersonale. Derfor er forskning en væsentlig medspiller både for at sikre lægedækning og at hjemtage specialiserede funktioner samt at fastholde og rekruttere højt kvalificerede sygeplejersker og andre faggrupper.

Hjemtagning af regionsfunktioner og højt specialiserede funktioner

I aftalen om et tættere samarbejde med Region Hovedstaden, som blev indgået i august 2018, indgår hjemtagning af specialfunktioner som et vigtigt område.

Region Sjælland har en ambition om med tiden at kunne hjemtage alle regionsfunktioner og at hjemtage højt specialiserede funktioner, hvor der er patientvolumen til,

at der kan opbygges og fastholdes ekspertise og kvalitet. Region Sjælland skønner, at 95% af alle patientforløb med tiden kan varetages i regionen. Hjemtagning bliver planlagt mellem de to regioner i dialog med Sundhedsstyrelsen.

I overvejelserne om hjemtagning tages højde for, at der skal opbygges ekspertise og kapacitet, og at de nødvendige støttefunktioner vil være til stede eller opbygges, så alle krav til højt specialiserede funktioner bliver opfyldt, herunder forskning og kvalitet.

De store sundhedsudfordringer og det nære sundhedsvæsen

Region Sjælland står i de kommende år over for en række store udfordringer, hvor forskning er nødvendig for at finde de bedst egnede og mest effektfulde løsninger.

Sundhedsvæsenet er især udfordret af en udvikling med fortsat stigning i antallet af borgere med kronisk sygdom og multisygdom, som skal håndteres under uændrede økonomiske rammer. Det er derfor påkrævet, at sundhedsvæsenet omstilles. Fokus på forebyggelse skal være med til at vende udviklingen. Der vil af den grund fremover ske en flytning af forebyggende tiltag og sundhedsopgaver fra sygehusene ind i borgernes hjem. Det skal ske, uden at kvaliteten i behandlingstilbuddene forringes. Her er forskning, innovation, sundheds-it og digitale løsninger det afgørende grundlag for at imødekomme disse udfordringer - og derfor et gennemgående emne for Politik for Sundhedsforskning.

Samarbejde om forskning

Der skal være sammenhæng i den forskning, vi udøver. Forskningssamarbejde og -netværk er derfor et væsentligt element for at styrke og nyttiggøre forskningen af hensyn til patienterne og for at sikre en mere holistisk tilgang til udvikling af modeller for behandling og samarbejde om forløb. Det er derfor vigtigt at etablere netværk med de aktører, som regionen arbejder tæt sammen med på sundhedsområdet.

De væsentligste aktører er almen praksis, kommuner, universiteter, professionshøjskoler og andre uddannelsesinstitutioner, som alle er afgørende for den forskning, der kan belyse og forbedre mulighederne for et mere sammenhængende og nært sundhedsvæsen. F.eks. kan de komplekse udfordringer vedrørende multisygdom i form af langstrakte og komplicerede patientforløb, etablering af e-hospitaler, sundheds-it og nye digitaliseringsløsninger for borgerne kun løses gennem forskningssamarbejder på tværs af specialer, faggrupper, sektorer og forsknings- og uddannelsesinstitutioner.

Patient og pårørendes indflydelse på forskningen

Med Region Sjællands vision ”Patient, pårørende og sundhedsvæsen – Et stærkt og udviklende partnerskab” vil vi udvikle et sundhedsvæsen på patienternes præmisser. Patienter og borgere skal derfor inddrages, når forskningen planlægges, og forskningsspørgsmålene formuleres, så sundhedsvæsenet på bedst mulig vis imødekommer deres behov.

Rammer for forskning

For at styrke forskningen er det helt nødvendigt med velfungerende rammer og en infrastruktur, som understøtter forskerne i alle facetter af forskningsprocessen helt frem til udgivelse, implementering og nyttiggørelse af forskningsresultater til nye behandlingstilbud.

Politik for Sundhedsforskning - afsættet

Region Sjællands Politik for Sundhedsforskning er udarbejdet i regi af Det Regionale Forskningsråd og på baggrund af en evaluering af den tidligere politik for sundhedsforskning, en række workshops med patienter og pårørende, regionens forskere samt høring blandt interessenter.

Forskningspolitikens ambition er at virkeliggøre regionsrådets strategi ”Region Sjælland på forkant”, som har fokus på at bringe regionen på forkant af udviklingen, udfordringerne og mulighederne i perioden 2018-2021.

De fire retningsgivende visioner for regionsrådets strategi er:

- Et sammenhængende sundhedsvæsen med borgerens behov i centrum
- Et både nært og specialiseret sundhedsvæsen for alle
- Kompetente medarbejdere og et godt arbejdsmiljø
- En region i vækst og udvikling

Disse visioner danner således også udgangspunkt for Region Sjællands politik for sundhedsforskning 2019-2022.

TEMA 1

Region Sjællands største sundhedsudfordringer

– forskning for patienter ramt af kronisk sygdom og multisygdom

Et forskningsstrategisk mål for politikens periode er at etablere forskning, som tager ansvar for samfundets og sundhedsvæsenets store og udbredte sundhedsudfordringer.

Region Sjælland vil fokusere og prioritere forskning i de sygdomme og behandlingsforløb, som berører de fleste borgere og patienter i regionen, og som udfordrer sundhedsvæsenet allermost i dag (Se boks 1). Forskningsindsatsen er derfor rettet

mod patienter med kronisk sygdom og multisygdom og er det gennemgående tema for den forskning, vi udøver frem til 2022.

Mål frem mod 2022:

- Eksisterende forskning inden for multisygdom og kronisk sygdom kortlægges.
- Der er etableret tre nye tværfaglige, tværgående forskningsmiljøer inden for multisygdom og kronisk sygdom.
- Der er oprettet et regionalt professorat med fokus på multisygdom.
- Der er etableret et regionalt videnscenter for multisygdom.

BOKS 1

Kronisk og multisygdom

Antallet af danske borgere, der er diagnosticeret med mindst én kronisk sygdom, er steget med 31% fra 2009 til 2017 svarende til en gennemsnitlig årlig stigning på 3,5% (Borgere med multisygdom, Sundhedsdatastyrelsen 2017).

To ud tre borgere i Region Sjælland har én eller flere langvarige sygdomme, og mere end hver tredje har mindst to sygdomme. De mest udbredte sygdomme er slidgigt, allergi, forhøjet blodtryk, migræne/hyppig hovedpine og rygsygdomme. Næsten hver femte borger har KOL, diabetes, hjertekarsygdom eller kræft (Sundhedsprofilen 2017).

I løbet af et år vil ca. 20% af den voksne befolkning have psykiske symptomer svarende til kriterierne for en eller flere psykiske sygdomme, med skizofreni, depression og angstlidelser som de mest udbredte sygdomme (Psykiatrifonden 2018 'Tal til psyken - fakta om psykisk sygdom og sundhed'). Psykisk syge har en reduceret livslængde på 15-20 år i forhold til normalbefolkningen (Sundhedsstyrelsen 2015 'Sygdomsbyrden i Danmark').

Forskningsindsatsen prioriteres om følgende områder:

1. Forskning og omstilling til det nære sundhedsvæsen

I det nære sundhedsvæsen foregår størstedelen af alle patientkontakter og sundhedsindsatser. Med det nuværende meget store sundhedspolitiske fokus på det nære sundhedsvæsen i Danmark og i Region Sjælland og med etableringen af en ny virksomhedsenhed: Det Nære Sundhedsvæsen, er det afgørende at styrke forskningen mere specifikt på dette område i regionen.

Region Sjælland står over for nogle store sundhedsudfordringer i de kommende år, herunder et voksende antal borgere med kronisk sygdom og multisygdom.

Forskning, som er baseret på forholdene i primærsektoren, den brede befolkning og de sundhedsproblemer, de har, er en forudsætning for at udvikle original og relevant forskningsbaseret viden til brug i almen praksis, i kommunerne og i samarbejdet på tværs af sektorer og almen medicin og folkesundhedsvidenskab. Med forskningen sikres samtidig opmærksomheden på den faglige udvikling, og der skabes et miljø med større fokus på kvalitetsudvikling og evidensbaseret almen praksis. Det er nødvendigt for at øge effektiviteten og kvaliteten af patientbehandlingen. Af de kommende års budgetter for regionens sundhedsvæsen ses det, at man forventer,

at en øget indsats i det nære sundhedsvæsen skal medføre store besparelser på sygehusene.

Det nære sundhedsvæsen er samtidig afgørende for succes med de kommende års omstilling af sundhedsvæsenet i retning af et større fokus på øget behandling af kroniske sygdomme i primærsektoren og forebyggelse, hvor der tages udgangspunkt i patienternes individuelle behov. Forskningen inden for faget almen medicin er stadig ret ung, og det er uhyre vigtigt med forskningskyn-dige speciallæger på lektor- og professorniveau, som kan vejlede kommende forskere og ph.d.-studerende.

Fokus de næste år må derfor inkludere at fortsætte arbejdet med at opbygge gruppen af praktiserende læger med forskningskompetencer, ikke mindst fordi et godt forskningsmiljø er en væsentlig rekrutteringsfaktor for at engagere nye fagpersoner i regionen og skabe gode, attraktive fagmiljøer for regionens praktiserende læger - og for sundhedspersonale i regionen generelt.

Forskningsindsatsen inden for kronisk sygdom og multisygdom skal omhandle valide løsninger, der kan sikre den mest optimale omstilling af udvalgte behandlings- og plejetilbud fra centralt hold til borgernes nærmiljøer og hjem. Herunder er der særligt fokus på forskning, der opnår resultater, som viser løsninger/modeller for:

- Bedre forebyggelse af genindlæggelser
- Optimering af flytning af behandlinger fra indlæggelse til ambulante behandlinger
- Optimering af flytning fra ambulante behandlinger til behandlinger i hjemmet/nærområdet dvs. fokus på egenomsorg og brug af telemedicin og e-hospital, som det kendes fra PreCare projektet.

2. Forskning og sammenhængende behandlingsforløb

Patienter med kronisk sygdom og/eller multisygdom er under behandlings- og plejeforløb i berøring med flere forskellige sundhedsaktører og fagområder. Der opleves ofte uhensigtsmæssigheder i overgangene fra en aktør til en anden. Forskningen, der sættes i gang på dette område, skal derfor levere ny viden og evidens ved samarbejde med bred involvering af alle aktører på tværs af fag og med fokus på at skabe evidens for bedre sammenhæng i behandlingsforløb. Her er almen praksis og kommunerne væsentlige parter. Ligeledes er der behov for et styrket forskningssamarbejde mellem psykiatri og somatik for at adressere sammenhængen mellem somatiske og psykiske lidelser.

3. Forskning, forebyggelse og klinisk praksis

Der er desuden brug for mere viden om de

forskellige kroniske sygdomme, hvordan de opstår og kan forebygges, eller hvordan deres udvikling kan forsinkes. Hvordan opnås den bedste behandlingseffekt, som tilgodeser alle patienters behov og sikrer øget livskvalitet? Der er også brug for større forståelse for, hvordan de forskellige sygdomme spiller sammen ved multisygdom, og hvordan der opnås det bedste behandlingsresultat, når et sygdomsforløb kompliceres af flere sygdomme samtidigt. Det er et forskningsområde, der kræver særlig opmærksomhed. Her kommer det planlagte professorat og center for multimorbiditet og kroniske sygdomme på Næstved, Slagelse og Ringsted sygehuse (NSR) til at spille en afgørende rolle.

4. Forskning, innovative og digitale løsninger

Region Sjælland er langt fremme med udvikling og brug af telemedicinske løsninger og e-klinik/e-hospital til brug for borgere med kronisk sygdom. Digitale løsninger bliver fremover udbygget i takt med, at flere opgaver overgår fra sygehusene til borgernes eget hjem. Forskningen skal være med til at identificere og dokumentere de løsninger og processer, som inddrager patienterne bedst i egen behandling, letter arbejdsgange for personalet, øger kvaliteten af behandlingen og dermed sikrer størst patientsikkerhed. F.eks. skal samarbejde med universiteter og virksomheder sikre udvikling af innovative og digitale løsninger til udvikling af det

nære sundhedsvæsen og derigennem øge innovationskraften inden for sundheds- og velfærdsinnovation.

5. Forskning med fokus på personlig medicin

Endelig er regionens involvering i Personlig Medicin og arbejdet med at etablere Region Sjællands Databank en afgørende faktor for udvikling af innovative løsninger. Det skaber samtidig rammerne for, at data kan bruges til mange formål. Det gælder både sundhedsvæsenets data om borgerne, og borgernes egne registreringer. Vi har brug for sundhedsdata til beslutningsstøtte, så vi kan forudse og forebygge sygdom og forværring af sygdom. Heri ligger et stort potentiale for sundhedsfremme.

Vi skal bruge data om patientforløb til at forudsige risiko, som kan varsles i it-systemerne. Advarslerne guider den sundhedsprofessionelle til, hvilken behandling der passer til den enkelte patient, mens borgerne bliver guidet til, hvordan sygdom kan forebygges. Automatisk monitorering af patienter med kroniske sygdomme vil gøre, at de sundhedsprofessionelle kan koncentrere sig om de kritisk syge. Automatisk monitorering kan indkalde patienten til kontrol ved registrering af ændringer i den kroniske sygdom og desuden bruges til tidlig opsporing af kritisk sygdom. Det hjælper sundhedsprofessionelle på tværs af sektorer til at rette opmærksomhed mod de patienter, som har

størst risiko for at udvikle ny sygdom eller en kritisk forværring af deres eksisterende sygdom. Derfor er forskning med fokus på personlig medicin afgørende for udvikling af målrettede og værdiskabende løsninger for multisyge og kronikere.

Som led i den samlede indsats opbygges et Forsknings- og Videnscenter/forskningsmiljø for Multimorbiditet og kroniske sygdomme på NSR, og forskningsindsatsen koordineres via et professorat. Desuden etableres der samarbejde mellem relevante forskere, forskningsmiljøer og centre - herunder også innovative miljøer og den psykiatriske forskning. Med centret vil man opnå forskning med den største relevans og nytteværdi for patienterne.

TEMA 2

Klinisk forskning på internationalt niveau

Region Sjælland vil arbejde for at styrke forskningen, så der foregår forskning på alle afdelinger eller i tilknytning til alle afdelingerne på regionens sygehuse, og at regionens forskningsmiljøer bliver løftet yderligere og gør sig gældende nationalt og internationalt. Det skal sikre patienter og borgere adgang til de bedste behandlingstilbud.

Mål frem mod 2022:

- En kortlægning af forskning sammenholdt med kortlægning af kliniske udfordringer skal føre til identifikation og etablering af forskning på kliniske områder, der er særligt udfordret, samt skabe et overblik over eksisterende kliniske miljøer med international forskningsaktivitet.
- Kortlægningen skal etableres som et dynamisk overblik tilgængeligt for in- og eksterne forskere, patienter og offentligheden generelt (Se boks 2).
- Alle afdelinger har opsat konkrete mål for udvikling af afdelingens forskningsmiljø, herunder publicering, plan for nyttiggørelse af resultater, ekstern

finansiering, forskningssamarbejder, rekruttering og ansættelser af forskere.

- I samspil med universiteterne og professionshøjskolerne skabes flere synlige karriereveje for forskere inden for alle sundhedsfag.
- Der er etableret fem internationale forskningsmiljøer - vurderet gennem selvevaluering og international panevaluering til 'fase 4' i regionens fase-inddelte modenhedsmodel.

Den kliniske forskning har tre fokusområder:

1. Motivation - ledelsesengagement

Ledelsesfokus i forskningen er altafgørende for at skabe en kultur og motivation for deltagelse i forskningsaktiviteter på afdelingerne og for at målene i forskningspolitikken bliver indfriet. Det kræver dedikerede sygehusledelser og afdelingsledelser, så alle afdelinger motiveres til at deltage i forskningsaktiviteter og ser det som en del af afdelingens virke og udvikling. Der må derfor løbende være dialog om forskning og forskningsbaseret uddannelse mellem ledelser, klinikere og forskere om prioritering af forskning, hvad der skal til for at opbygge, støtte og modne forskningsmiljøer, hvordan eksisterende forskningsaktiviteter udbygges, og hvordan forskningsresultater omsættes til klinisk praksis og kommunikeret til patienter og borgere.

2. Fastholdelse, rekruttering og delestillinger

En af de helt afgørende faktorer for at opbygge nye og videreudvikle produktive forskningsmiljøer er en aktiv indsats for at fastholde, tiltrække og uddanne dygtige forskere. Rekruttering af både højt kvalificerede professorer, lektorer, dygtige ph.d.-studerende og talentfulde klinikere skal fremmes, såvel som deres muligheder for at gøre videre forskerkarriere i regionen. Herunder skal der skabes bedre muligheder for at etablere forskerstillinger i klinikken som f.eks. delestillinger, der forener klinisk arbejde og forskning. I det tætte samarbejde med universiteterne udvikles flere og hensigtsmæssige forsker-karriereløb og –ansættelser. Derfor skal dette samarbejde prioriteres.

3. Nationale og internationale relationer

Inspiration og tilgang af kompetencer fra anerkendte nationale og internationale

vidensinstitutioner er en forudsætning for, at forskningsmiljøer kan løftes til nationalt og internationalt niveau. Derfor arbejder regionen for tilknytning og udveksling af forskere fra nationale og internationale institutioner.

Forskning i almen medicin og praksissektoren skal indgå i ambitionen. Forskning i antibiotikaresistens er et område inden for praksissektoren, som det er af største vigtighed at have fokus på nu og i fremtiden – både i Danmark og internationalt. WHO karakteriserer det som et af verdens største folkesundhedsproblemer. Hovedårsagen til denne resistens er et overforbrug af antibiotika. Da størstedelen af antibiotika ordineres i almen praksis, er forskningen inden for dette speciale essentiel for at forbedre diagnostikken og behandlingen af patienter med infektioner, så det u hensigtsmæssige overforbrug af antibiotika kan nedsættes. Det er samtidig afgørende med et bredt internationalt samarbejde om dette emne.

Kortlægning af forskning – strategiske indsatser

En bedre kortlægning af forskningsaktiviteter gennem forskningsregistreringssystemet Pure vil i de kommende år give bedre overblik over de velfungerende miljøer med høj forskningsaktivitet, såvel som områder der er udfordrede i forhold til forskning. På baggrund af sådanne kortlægninger kan strategiske indsatser planlægges på sygehusene og på de enkelte afdelinger for eksempel i forhold til mål for publicering, forskeransættelser, forskeruddannelse, ekstern finansiering og/eller strategiske satsninger på individuelle talenter eller særligt lovende forskningsområder og samarbejder.

TEMA 3

Fremtidens universitetshospital

Sjællands Universitetshospital skal i samarbejde med stærke forskningsmiljøer på akutsygehuse være driver for forskningen i Region Sjælland, sikre hjemtag af nye højt specialiserede behandlingsområder og sikre, at regionen er et attraktivt og foretrukket uddannelsessted for sundhedsprofessionelle.

Sjællands Universitetshospital har en særlig forpligtelse over for de øvrige sygehuse i regionen i forhold til at understøtte specialisering, faglighed, kvalitet og forskning. Der vil derfor være et tæt, gensidigt og ligeværdigt samarbejde mellem de specialiserede afdelinger på Sjællands Universitetshospital og de øvrige kliniske afdelinger på regionens andre sygehuse.

Sjællands Universitetshospital (SUH) er med ca. 4.000 ansatte regionens største hospital og et af de større hospitaler i landet. Godt 50% af regionens forskere er ansat på Sjællands Universitetshospital. Det giver et unikt grundlag for at opbygge forskning i og på tværs af de 25 afdelinger på hospitalet. SUH vil være drivkraft og understøtte alle regionens sygehuses forskningsindsats inden for relevante områder. Det sker for

eksempel ved etablering af en satellitfunktion i psykiatrien, der fremmer forskningen i komorbiditet og multisygdom på tværs af specialerne. Ligeledes skal de eksisterende stærke forskningsmiljøer på akutsygehuse sikre tværgående involvering, og at den etablerede kompetence bliver udnyttet.

Mål frem mod 2022:

- Professorplaner fastholdes og udvikles i perioden med det langsigtede mål om samlet set 66 kliniske professorer på SUH og 5 nye professorer på akutsygehuse - både kliniske og ikke-lægelige professorater.
- Fastholdelse og udbygning af den forskning, der fører til hjemtag af specialiserede behandlinger.
- Styrket samarbejde mellem de stærke forskningsmiljøer både på SUH og på akutsygehuse med regionens øvrige forskere om opbygning af forskning og forskningsnetværk.
- Lægeuddannelsen implementeres.
- Kandidatstuderende fra alle sundhedsuddannelser, som på forskellig vis er tilknyttet SUH, søges involveret i forskningsaktiviteter.

Fokusområder for fremtidens universitetshospital:

1. Drivkraft for forskningen

SUH er i dag kendetegnet ved en betydelig specialiseringsgrad for eksempel inden for

kræftsygdomme, hjerte-kar-sygdomme og neurologiske sygdomme og understøtter allerede regionens akutsygehuses aktivitet, udvikling og forskning gennem gensidige partnerskaber. En stor del af afdelingerne på SUH har aktiviteter på flere sygehuse i Region Sjælland, samarbejder med professorer og lektorer på de øvrige sygehuse, og bidrager derved til at sikre forskningsunderstøttet, specialiseret behandling på et højt sundhedsfagligt niveau til alle borgere i regionen.

Desuden har SUH i 2018 etableret to elitekonsortier, der klinisk og forskningsmæssigt agerer på højt internationalt niveau inden for henholdsvis cancerkirurgi samt fertilitetsbehandling og behandling af graviditetskomplikationer. De to elitekonsortier

binder forskning og uddannelse sammen på tværs af afdelinger. Konsortierne skal desuden fungere som katalysatorer for forskning bredt på SUH og regionalt, herunder sikre, at forskning i personlig medicin bliver omsat til kliniske applikationer.

De stærke forskningsmiljøer på akutsygehuse har ligeledes en drivende rolle i forskningen. Det gælder f.eks. forskning i palliation og rehabilitering relateret til Nationalt Videnscenter for Rehabilitering og Palliation i Holbæk, forskning i overvægt hos børn forankret i Holbæk, forskningsmiljøet omkring Lolland-Falster undersøgelsen på Nykøbing Sygehus, forskning relateret til multimorbiditet og kroniske sygdomme på Næstved, Slagelse og Ringsted Sygehuse. Ligeledes har Psykiatrien i

Vejen til et fuldgældigt universitetshospital

Rejsen mod at blive et fuldgældigt universitetshospital sker i dialog med hele regionen, og på SUH er rejsen afspejlet i, at der er opbygget en infrastruktur med Akademisk Råd. Formålet med rådet er at understøtte hospitalets udvikling til et fuldt udbygget universitetshospital med en stærk akademisk profil inden for forskning, uddannelse, teknologianvendelse og evidensbaseret klinik. Formandskabet varetages af sygehusdirektøren (formand), den lægefaglige vicedirektør (næstformand) og den koordinerende professor på SUH (næstformand). Derudover deltager alle professorerne, udpegede forskningslektorer og ph.d.-studerende samt to repræsentanter fra SUH's Patientforum, ligesom der er deltagelse fra regionen. Derudover har alle afdelinger på SUH etableret en Klinisk Forskningsenhed (KFE), der er et afsnit i afdelingen, som organiserer og koordinerer al forskning på tværs af faggrupper og forskningstemaer.

Region Sjælland stærke forskningsmiljøer som Center for Evidensbaseret Psykiatri og Center for Forskning i Personlighedsforstyrrelser - begge forankret i Psykiatriske Forskningsenhed.

2. Hjemtag af specialiserede behandlinger - forskningsunderstøttelse

I løbet af de kommende år vil SUH fortsætte med at øge specialiseringsgraden gennem hjemtag af specialiserede behandlinger, så regionens borgere i endnu højere grad kan blive behandlet i regionen. Specialiseret forskning på internationalt niveau er en afgørende forudsætning for at bibeholde og øge specialiseringsudbuddet.

3. Lægeuddannelse

I sensommeren 2018 blev det besluttet, at der skal etableres et selvstændigt kandidatspor på medicinstudiet ved Københavns

Universitet i Region Sjælland fra forårsemestret 2019. Uddannelsen, som begynder med 5. semester på kandidatdelen, udrulles pr. 1. februar 2019 og er herefter fuldt implementeret i løbet af nogle få år. "Region Sjælland Sporet" ses som hjørnестenen i at etablere sammenhæng mellem klinik, forskning og uddannelse på fremtidens universitetshospital og involverer alle sygehuse i regionen. Ligeledes skal psykiatrien integreres bedre med lægeuddannelsen med henblik på at sikre forskningsbaseret uddannelse og fremtidig rekruttering. Herigennem vil Region Sjællands forskningsprofil, uddannelsesprofil og kliniske profil med patienten i centrum være bærende i samspil med kommende speciallæger i Region Sjælland.

TEMA 4

Temabaseret forskningsnetværk og tværgående forskningsmiljøer

Region Sjælland vil igennem forskningsnetværk- og samarbejde sikre løsning af fælles kliniske spørgsmål på sygehuse og fremme udveksling og nyttiggørelsen af viden mellem institutionerne med det formål at styrke den kliniske praksis til nytte for patientbehandling.

Sygehusene står ofte over for at skulle finde løsninger på de samme kliniske spørgsmål eller har fælles interesse i at udvikle nye og bedre behandlinger, pleje eller en analysemetode via forskning. Samarbejde mellem forskere og klinikere på tværs af enhederne giver et vigtigt afsæt for at udvikle de bedste og mest ressourceeffektive fælles løsninger til gavn for en større patientgruppe. Målet med netværkene er, at de på sigt udvikles til blivende, tværgående forskningsmiljøer med fælles forskerstillinger f.eks. i form af fælles regionalt finansieret professorat.

Mål frem mod 2022:

- Der er etableret infrastruktur og ekstern finansiering, der understøtter etableringen af temabaserede netværk i Region Sjælland.

- Der er igangsat fire nye temabaserede netværk, hvoraf nogle kan være Clinical Academic Groups under Greater Copenhagen Health Science Partners.
- Af de temabaserede forskningsnetværk er to forskningsmiljøer formaliseret i samarbejdsaftaler, fælles formulerede mål, fælles forskningsstillinger og med et tilknyttet professorat.

Der etableres derfor forskningsnetværk ud fra følgende principper/fokus:

1. Fokus i kliniske funktioner og bredt samarbejde

I Region Sjælland etableres en række temabaserede regionale forskningsnetværk, som blandt andet har fokus på forbedring af kliniske funktioner. Det involverer som udgangspunkt alle sygehusenhederne og andre parter, der har betydning for det valgte område, f.eks. almen praksis, kommuner, universiteterne og erhvervslivet. Normalt vil disse netværk være initierede af forskere.

De temabaserede forskningsnetværk arbejder ud fra deres eget fokus, men de skal også forholde sig til, om forskningen kan supplere eller understøtte forskning inden for andre netværk, partnerskaber, regionale som eksterne og i særdeleshed inden for det gennemgående regionale

indsatsområde 'forskning i de store sundhedsudfordringer'.

2. Fundering på fælles forskningsprojekter

De temabaserede forskningsnetværk funderes på fælles forskningsprojekter og en finansiering, som primært er opnået ved hjemtagelse af eksterne forskningsmidler.

3. Inddrage erfaring og inspiration fra andre netværk

I 2018 er der i Region Sjælland påbegyndt en række interessebårne, temabaserede netværk, der går på tværs af sygehuse og afdelinger - og i flere tilfælde - også centre og hospitaler. Netværkene involverer eksterne organisationer og flere sektorer. Der er for eksempel påbegyndt forskningsnetværk inden for:

- Personlig medicin
- Akutområdet
- Sund aldring
- Lighed i sundhed
- Personlighedsforstyrrelser, angst og depression

Erfaringerne fra disse netværk skal opsamles, udbygges og aktivt tages i brug, når der tages initiativ til nye forskningsnetværk i regionen.

Særligt vil Steno Diabetes Center Sjælland få en vigtig rolle som samarbejdspartner og inspirator for opbygning af nye forskningsfællesskaber på tværs af enheder. Også forskningsnetværk, der inkluderer almen praksis skal prioriteres.

TEMA 5

Eksterne partnerskaber

Forskningen i Region Sjælland skal være drivkraft for stærkere og rigere samarbejder med eksterne partnere med patientbehandling som endemål.

I perioden 2019-2022 lægges der kræfter i at identificere nye partnerskaber og i at udbygge og pleje eksisterende partnerskaber med henblik på yderligere at understøtte regionens udvikling, uddannelses- og forskningsindsats. Det omfatter universiteter, kommuner, professionshøjskoler, erhvervsskoler, andre regioner og erhvervslivet samt nationale og internationale institutioner.

Desuden samarbejdes med førende virksomheder om at udvikle og implementere nye resultater, produkter og løsninger fra forskningen til klinikken. Region Sjælland skal proaktivt og gensidigt bidrage til at udvikle nationale excellente vidensmiljøer og fremstå som en anerkendt, attraktiv samarbejdspartner i forhold til forskning.

Mål frem mod 2022:

- Region Sjælland deltager i alle CAGs under GCHSP og er leder af en fjerdedel af alle nye CAGs.
- Ansøgninger om CAGs, der ikke ud-

vælges i første omgang, understøttes til genansøgning eller søges finansieret eksternt.

- Der tilknyttes årligt fem nye internationale gæsteprofessorer eller adjungerede professorer til forskningsmiljøerne i Region Sjælland.
- Der identificeres og etableres nye partnerskaber inden for forskning, forskningsinfrastruktur og nyttiggørelse af forskningsresultater.

Indsatsen for eksterne partnerskaber fokuseres omkring følgende partnere:

- Greater Copenhagen Health Science Partners (GCHSP) og Clinical Academic Groups (CAGs) (se boks 4) med forskere og klinikere fra KU, DTU, RH.
- Personlig Medicin i Østdanmark.
- Kommuner og almen praksis for forskningsunderstøttelse af et nært og sammenhængende sundhedsvæsen eksempelvis e-hospital og LOFUS.
- På universiteter - SDU, KU, DTU, RUC og AU - etableres flere og synlige forskerkarriereforløb og delestillinger for forskning og klinik inden for alle sundhedsfag, forskningsinfrastruktur og kompetenceudveksling. Der sker en udbygning af det allerede velfungeren-

de samarbejde med disse parter særligt om folkesundhedsvidenskabelig, humanistisk og samfundsvidenskabelige forskning samt sundhedsteknologi med fokus i indsatserne for multisyge og kronikere, personlig medicin og det nære sundhedsvæsen.

- Tværregionalt samarbejde om forskning i de National mål for Sundhedsvæsenet, bl.a. med det sigte at fokusere forskningen, så den omhandler bedre kvalitet, sammenhæng og geografisk lighed i sundhedsvæsenet.
- Nationale og internationale partnerskaber med vidensinstitutioner, f.eks. i form af adjungerede professorer, gæstefessorater og/eller forskningsprojekter.
- Erhvervslivet og innovative miljøer i forhold til at omsætte forskningsresultater til praksis og gavn for patienter med fokus på telemedicin og digitale løsninger i hjemmet.

Clinical Academic Groups - CAGs

En CAG er en samarbejdskonstellation, der skal sikre samarbejde mellem klinikere og forskere på hospitaler med forskere og undervisere på universiteter. CAG-konstellationen er med til at skabe en smidig samarbejdsstruktur, som sikrer, at implementering af ny forskning sker hurtigere i klinikken, blandt andet gennem inddragelse af relevante klinikledelser og afdelingsledelser, og derpå hurtigere skaber værdi for patienter og borgere. Gennem det styrkede samarbejde er forskerne på universiteterne og hospitalerne med til at påvirke det faglige arbejde i klinikken, ligesom klinikken er med til at påvirke forskernes dagsorden. CAG'en sikrer, at forskningen både bliver af højere international kvalitet og mere relevant og implementerbar.

RAMMER FOR FORSKNING I REGION SJÆLLAND

RAMME 1

Brugerindflydelse

- forskning kvalificeret af patienter og pårørende

Patienter og pårørende skal inddrages, når forskning bliver beskrevet, og når forskningsspørgsmål defineres, så sundhedsvæsenet på bedst mulig vis imødekommer deres behov.

Mål frem mod 2022:

- Det Regionale Forskningsråd tilknyttes i 2019 patient og pårørende repræsentanter, og sygehusene tilknytter i 2019 patienter og pårørende i forskningsråd og tilsvarende organer.
- Regionale forskningsmidler uddeles fra 2019 med krav om at inddrage patienter eller pårørende.
- Der udvikles og afprøves modeller til Best Practice for patientinddragelse i forskning.

Indsatsen for brugerindflydelse i forskningen fokuseres omkring tre områder:

1. Forskningsprojekter og forskningsstrategi

Forskere og klinikere på sygehusene skal invitere patienter og pårørende med i dialog om udvikling af forskningsprojekter og derigennem sikre, at projektet har et relevant patientfokus med patient-centre-

rede resultater. Patientoplevede effektmål (PRO- og PROM-data) skal f.eks. i højere grad inddrages som del af forskningens datagrundlag (Se boks 5). Der er tale om at invitere patienter og pårørende i alle dele af forskningens faser. Hvilke faser, der vælges, afhænger af tema samt forsker- og patientkompetencer.

Ligeledes skal patienter og pårørende have indflydelse på mere langsigtede planer for forskningen og involveres i de råd og udvalg på sygehusene og regionalt, hvor der tages strategiske beslutninger på forskningsområdet og uddeles forskningsmidler. Succes-

Patient-centrerede resultater

At arbejde med "patient-centrerede resultater" i forskningen retter forskningens fokus mod patienternes oplevelser, behov og ønsker i forbindelse med det specifikke forskningsprojekt samt de konkrete konsekvenser, projektet forventes at have for patientbehandlingen. Som del af opstart og planlægning af et forskningsprojekt beskrives målbare "patient-centrerede resultater" - altså hvordan forskningen konkret forventes at påvirke de patienter og sygdomme, den retter sig imod, på kort og lang sigt.

BOKS 5

fuld brugerindflydelse i forskning kræver undervisning af både forskere og patienter/pårørende.

2. Kommunikation og udbredelse af forskningsresultater

Patienter og pårørende er også vigtige aktører, når man skal udbrede og anvende forskningsresultater f.eks. via lokale patientforeninger. Denne overdragelse af viden skal ske gennem en aktiv kommunikationsindsats for forskning og via relevante fora som sygehusenes Patient og Pårørende Råd og det Regionale Patientinddragelsesudvalg, hvor medlemmerne er repræsentanter for patientforeningerne.

3. Modeller for inddragelse og nyttiggørelse af forskningsresultater

Region Sjælland vil i politikken periode undersøge og afprøve innovative metoder og modeller til inddragelse af patienter og pårørende i forskningsudvikling. Det gælder f.eks. i forhold til at definere patientnære resultater i forbindelse med nye forskningsprojekter og programmer med henblik på at styrke nyttiggørelsen af forskningsresultater. Eller arbejdet med at formulere information til patienter, så læsbarhed og forståelse fremmes. Eller varetagelse af kommunikationsopgaver rettet mod potentielle forsøgsdeltagere og varetagelse af rollen som ambassadører for kliniske forsøg. Igangsatte indsatser vil bli-

ve evalueret midtvejs i politikken periode med det formål at afdække muligheder og udfordringer i forhold til patientinddragelse i forskningen fremover.

RAMME 2

Investering i forskning

I Region Sjælland udvikles bedre rammer for indhentning af eksterne forskningsmidler og sygehusene sætter driftsmål for anvendelse af lokale forskningsmidler.

Eksterne forskningsmidler skal fremover udgøre den primære finansieringsform for større forskningsprojekter i Region Sjælland og suppleres med en stabil og synlig lokal forskningsfinansiering.

Mål frem mod 2022:

- Eksterne midler øges med 10% om året og udgør i 2022 minimum 50% af de samlede anvendte forskningsmidler.
- Samarbejdet med Region Hovedstaden om ekstern finansiering af større forskningsprojekter evalueres årligt med henblik på optimering af indsatsen.
- Sygehuse anvender i 2022 mindst 1,5% og Sjællands Universitetshospital mindst 3% af driftsbudget til forskning.

Indsatsen fokuseres omkring tre områder:

1. Indhentning af eksterne forskningsmidler

Succes med hjemtagelse af eksterne forskningsmidler skal ske gennem udbredte

forsknings Samarbejder med regionale, nationale og internationale parter, hvor der i fællesskab udvikles forskningsprojekter af høj kvalitet og relevans, som er attraktive for nationale og internationale fonde og råd, f.eks. EU's forskningsprogrammer. Ansøgninger om eksterne forskningsmidler skal understøttes af en regional støttefunktion, som giver forskerne adgang til kvalificerede kompetencer inden for ekstern forskningsfinansiering og med ekspertise i national og international forskningsfinansiering. Region Hovedstaden og Region Sjælland har i 2018 etableret et samarbejde om en sådan støttefunktion, som også kan hjælpe forskningsmiljøer med en mere langsigtet fundingstrategi.

2. Stabil og synlig lokal forskningsfinansiering

En stabil og synlig adgang til lokale forskningsmidler på sygehusene er en forudsætning for en fortsat styrkelse af forskningen på afdelingerne. Lokale forskningsmidler signalerer desuden, at forskning har en høj prioritet og er en integreret del af at drive et moderne sygehus, der har fokus på udvikling og forbedring. Dette signal er en stærk motivationsfaktor for ansatte og afdelinger for at deltage i forskning og er en væsentlig faktor for rekruttering og fastholdelse af klinikere og forskere.

Lokale forskningsmidler er desuden en forudsætning for hjemtagelse af midler fra

eksterne fonde, som typisk kræver en høj grad af medfinansiering.

Sygehusene sætter derfor en målsætning om at anvende mindst 1,5% af driftsbudgetet til forskningsaktiviteter, som dog for Sjællands Universitetshospital fastsættes til mindst 3%.

3. Fælles regionale forskningsmidler

Forskningen skal finansieres af fælles, regionale forskningsmidler via støtte af forskningsprojekter, forskningsinfrastruktur og forskeransættelser, som understøtter regionens strategisk indsats på sundhedsområdet.

RAMME 3

Behovsstyret forskningsinfrastruktur og adgang til sundhedsdata

Region Sjælland stiller en række kvalificerede støttefunktioner til rådighed for forskere og sikrer let adgang til sundhedsdata for klinikere og forskere.

Forudsætningen for opbygning af en udbredt forskningskultur og forskning af høj kvalitet er, at forskerne har adgang til en række kvalificerede støttefunktioner, som dækker hele forskningsprocessen. Endvidere er en let adgang til sundhedsdata for klinikere og forskere m.fl. helt afgørende for at udøve forskning af høj kvalitet og relevans for patienter og samfund.

Mål frem mod 2022:

- De fælles regionale støttefunktioner og kurser tilpasses, udbygges og optimeres løbende efter gældende behov og rammer i tæt samarbejde med universiteterne og andre partnere.
- Region Sjællands Databank er i fuld funktion i 2022.
- Personlig Medicin i Østdanmark er sikret betydelig ekstern finansiering, som muliggør opbygning af infrastrukturen i begge regioner.

Indsatsen fokuseres omkring to områder:

1. Behovsstyret tilgængelige støttefunktioner

Region Sjælland vil bygge videre på de satsninger, der allerede er foretaget for sikre flere kliniske forsøg i regionen f.eks. ”En indgang” som har sikret en effektiv og hurtig juridisk rådgivning, standardisering af kontrakter og interne samarbejdsrelationer med parakliniske afdelinger, projektbudget-assistance og hjælp med adgang til registre/databaser samt kursusvirksomhed etc. Disse services (Se boks 6) vil fortsat udbydes og udbygges med en række specialiserede støttefunktioner og kurser som tilpasses løbende efter gældende retningslinjer, lovkrav mv. og med afsæt i forskernes efterspørgsel. For at sikre forskerne adgang til den højeste kvalitet, de bedste kompetencer og uddannelse inden for støttefunktioner, udbydes støttefunktionerne i samarbejde med relevante partnere, hovedsageligt universiteterne og kvalificerede undervisere med erfaring fra klinisk praksis.

2. Én indgang til sundhedsdata - Region Sjællands Databank

En let, sikker og samlet adgang til sundhedsdata skal sikres ved etablering af Region Sjællands Databank. Med Region Sjællands Databank forenes som noget nyt en række datakilder ét sted, og via én brugervenlig platform gives adgang til data og til behandling af sundhedsdata. Der er tale om adgang til et bredt spekter af sundheds-

Støttefunktioner og kurser

Støttefunktioner

- Den Regionale Videnskabsetisk Komité
- God Klinisk Praksis (GCP: Monitorering af lægemiddelforsøg)
- Datagodkendelser
- Beskyttelse og kommerialisering af forskningsresultater
- Jura (forskningskontrakter)
- Faglig biblioteksfunktion med adgang til virtuel vejledning og e-publikationer
- Forskningsregistrering (PURE)
- StatistiksUPPORT
- Ekstern finansiering og hjælp til fondsansøgninger & fondsadministration
- Region Sjællands Databank
 - o Center for Personlig Medicin
 - o Dataservice for forskere

Kurser

- Forskningsledelse
- Forskningsformidling
- Biostatistik
- Kvalitative forskningsmetoder
- Sikker datahåndtering
- GCP-kurser
- Litteratursøgning, PURE, Clinical Key
- Forskningsansøgning og fundraising

data som: behandlingsdata, forskningsdata, registerdata, patientgenererede data, projektdata, administrationsdata, metadata mm. Databanken er en delmængde af Datacenter Øst i infrastrukturen Personlig Medicin i Østdanmark.

Perspektiverne for databanken er store, da der på én gang kan indhentes data, der afspejler patientens situation som en helhed og samtidig viser behandlingseffekt, genetiske og familiære dispositioner, som har den største betydning for klinkernes og patientens vurdering af den mest velegnede behandling og pleje. Derfor får databanken en særlig afgørende rolle for klinikernes brug af personlig medicin - både til patientbehandling og forskning.

Den altafgørende forudsætning for databanken er, at der er størst mulig transparens om opbevaring og brug af data, således at borgernes tillid til at klinikeres, forskeres og administratorers adgang til data sker i overensstemmelse med den gældende lovhjemmel og efter borgernes samtykke, hvor det er relevant.

Med adgang til store samlede datasæt dannes forudsætningerne for forskning

med stor kvalitet og relevans både for den kliniknære behandling og i særdeleshed for undersøgelse af komplekse sammenhænge i sundhedsvæsen, sygdomsforløb mv. Det gælder for eksempel ved forskning i de store sundhedsudfordringer og ved analyse af store integrerede datasæt med anvendelse af kunstig intelligens, maskinlæring og mønstergenkendelse.

Endelig vil etableringen af Region Sjællands Databank give helt nye potentialer for deling af forskningsresultater, vidensspredning og nyttiggørelse af data og ikke mindst samarbejde om forskningsprojekter. Disse potentialer skal aktivt sættes i spil i perioden for at styrke forskningen.

Regionens indsats inden for personlig medicin sker i fuld overensstemmelse med initiativerne i den Nationale Strategi for Personlig Medicin og regionens engagement i Personlig Medicin i Østdanmark og de tre østdanske styregrupper: Datacenter, Biobank og Genomcenterbygningen. Udviklingen af denne infrastruktur vil få afgørende betydning for muligheden for at tiltrække ekstern finansiering og etablere forskningssamarbejder.

RAMME 4

Aktiv nyttiggørelse af forskning og målrettet kommunikation

Det er et forskningspolitisk mål, at forskningsresultater implementeres og omsættes så hurtigt som muligt til klinisk praksis til gavn for patientbehandlingen og kommunikeres aktivt til omverdenen.

Der er et gennemgående mål for indsatsområderne under Politik for Sundhedsforskning, at den forskning, der udøves, dels har et klart patient- og praksisrettet fokus, dels at klinikere er i delestillinger som forskere, og endelig at der er et udbredt samarbejde om forskning. Dette er den mest optimale kombination af tiltag, som sikrer, at forskning adresserer presserende kliniske problemstillinger, og at forskningsresultater hurtigt omsættes til forbedrede og nye pleje- og behandlingsformer. Desuden er en målrettet kommunikation og samarbejde med interessenter af stor betydning for udbredelsen, anvendelsen af og opbakningen til forskning.

Mål frem mod 2022:

- På sygehusene etableres fora, hvor forskere og ledere både på sygehusledelsesniveau og på afdelingsniveau drøfter forskning, klinik og implementering af forskningsresultater.

- Alle forskningsprojekter finansieret af Region Sjælland har kommunikationsplaner og plan for videreudvikling og/eller implementering.
- Der udvikles en regional kommunikationsplan for forskning, herunder udnyttelse af den regionale forskningsportal Pure. Planen udvikles af klinikere, forskere og patienter i fællesskab.
- Der sker en vækst i udviklingen af nye løsninger til gavn for patienter og klinikere - modnet på baggrund af regionale forskningsresultater og i samarbejde med innovative miljøer eller i samarbejde med erhvervslivet.

Implementeringen af forskningen skal yderligere forstærkes ved fire fokusområder:

1. Samarbejde om implementering af forskningsresultater

Stærkere samarbejdsstrukturer er med til at sikre, at implementering af ny forskning sker hurtigere i klinikken. Det kan ske gennem inddragelse af klinikledelser og afdelingsledelser, inddragelse af patienter og borgere og af andre eksterne partnere såsom almen praksis og kommuner i de tidlige stadier af et forskningsprojekt. På den måde kan forskningens resultater tilpasses og målrettes den virkelighed, de skal virke og have gennemslagskraft i samtidig med,

at der kan udvikles solide, pålidelige forskningsresultater.

2. Modning af forskningsresultater

Det er vigtigt at gøre sig klart, at ikke alle forskningsresultater er direkte omsættelige. De kræver ofte en videreudvikling/modning, før de kan anvendes i praksis, og det kræver samarbejder med de kontekster og parter, hvor anvendelsen er relevant. Der skal derfor opbygges et tæt samarbejde med innovative miljøer og/eller erhvervslivet, som har erfaring med at screene, vurdere og modne forskningsresultater til brug i patientbehandling mv.

3. Adgang og kontakt til regionale forskere

Det skal være muligt via forskningsregistreringssystemet Pure for interne og eksterne interessenter at søge og lokalisere forskningsprojekter og nøglepersoner, således at de er synlige. Dermed lettes adgangen til samarbejder og vidensudveksling. Forskningens videnskabelige impact og den populærvidenskabelige udbredelse vil også blive opgjort fremover.

4. Målrettet kommunikation

En målrettet kommunikation kan tilføre forskningsprojekter en endnu større værdi i form af synlighed i offentligheden, i form af involvering af borgere og ikke mindst i form af udbredelse til og brug af forskningsresultater i de kliniske miljøer.

Der skal derfor arbejdes strategisk og offensivt med kommunikation og udbredelse af de 'gode historier' om forskning, således at forskning udført af forskere i Region Sjælland kommer til gavn i bred forstand, og forskning af høj kvalitet vinder opbakning og udbredelse.

Implementering og opfølgning på forskningsindsatsen

Der er vigtig, at forskningsindsatsen og forskningens tilstand følges løbende, så der kan ske en prioritering, optimering og justering af initiativer. I den forbindelse kan der også reageres på og tages højde for nye situationer, som opstår fra regional, national og international side, og som har betydning for forskningen.

Det Regionale Forskningsråd følger løbende udmøntningen af Politik for

Sundhedsforskning, og iværksætter handleplaner for politikens temaer og rammer for forskningen.

Evaluering

Der udføres årligt en forskningsevaluering baseret på forskningsstatistik og de mål for forskningsindsatsen, som er beskrevet under de forskellige emner i Politik for Sundhedsforskning. Evalueringen suppleres med andre anerkendte mål

Måling af forskningens kvalitet, resultater og nyttiggørelse

Klassisk akademisk forskningsevaluering opgør typisk en række definerede forskningsindikatorer i form af antal og omfang af de videnskabelige produkter, der kommer ud af forskningsindsatser; f.eks. antal stillinger, antal publikationer, bibliometrisk analyse og tilvejebragt ekstern finansiering. Herigennem kan forskningens kvalitet måles og sammenlignes.

Forskningsevaluering med fokus på gennemslagskraft har fokus på at afdække, hvordan forskningens produkter spreder sig også uden for videnskaben, f.eks. gennem forbedrede behandlingstilbud og kliniske retningslinjer, kompetenceløft på en afdeling, nye produkter og udstyr, indflydelse på den offentlige debat eller politiske beslutninger og andre typer af vidensspredning, der kan have økonomiske og eller samfunds- og sundhedsmæssige effekter. Der findes en vifte af kvantitative og kvalitative metoder og værktøjer til denne type evaluering, som kan foregå på flere niveauer.

Region Sjællands faseinddelte modenhedsmodel bygger bro over disse to tilgange til forskningsevaluering og er baseret på Søren Barlebos definition af fem faser for udvikling af forskningsmiljøer. Fase 4 karakteriserer det modne forskningsmiljø, der har en klar profil med international kvalitet (målt ved klassiske forskningsindikatorer) og etablerede strategiske samarbejder med eksterne interessenter (målt ved samarbejde, potentiale for vidensspredning og gennemslagskraft).

for forskningsindsatsen og rapporteres til sygehusledelserne via Det Regionale Forskningsråd.

Desuden gennemføres i samarbejde med sygehusene en midtvejsevaluering på forskningspolitikken med opfølgning på alle politikens mål. Midtvejsevalueringen rapporteres til regionsrådet og formidles til offentligheden. Evalueringerne tager udgangspunkt i måling af forskningskvalitet, resultater og nyttiggørelse som skitseret i boks 7.

Følgende primære data og målepunkter danner udgangspunkt for den årlige vurdering af forskningsindsatsen og forskningens tilstand:

- Antal videnskabelige artikler i tidsskrifter med peer review og antal i tidsskrifter med højeste impact, herunder oversigt over antal artikler fra regionale indsatsområder.
- Antal og fordeling af forskningsansatte på sygehuse og fagområder.
- Anvendte interne midler til forskning - herunder opfyldelse af driftsmål for forskning.
- Anvendte eksterne midler til forskning i forhold til målsætning om 10 % årlig forøgelse.
- Andel af den interne finansiering set i forhold til ekstern finansiering - i forhold til målsætning om, at i 2022 er intern finansiering mindre end ekstern finansiering.
- Antallet af forskningsmiljøer på nationalt eller internationalt topklasse niveau (modenhedsniveau 4) i forhold til målsætning om fem sådanne miljøer i 2022.

Overblik: Temaer

Tema	1. Region Sjællands største sundhedsudfordringer – forskning for patienter ramt af kronisk sygdom og multisygdom	2. Klinisk forskning på internationalt niveau	3. Fremtidens universitetshospital	4. Temabaseret forskningsnetværk og tværgående forskningsmiljøer	5. Eksterne partnerskaber
Formål	Et forskningsstrategisk mål for politikens periode er at etablere forskning, som tager ansvar for samfundets og sundhedsvæsenets store og udbredte sundhedsudfordringer.	Region Sjælland vil arbejde for at styrke forskningen, så der foregår forskning på alle afdelinger eller i tilknytning til alle afdelingerne på regionens sygehuse, og at regionens forskningsmiljøer bliver løftet yderligere og gør sig gældende nationalt og internationalt. Det skal sikre patienter og borgere adgang til de bedste behandlingstilbud.	Sjællands Universitetshospital skal i samarbejde med stærke forskningsmiljøer på akutsygehusene være driver for forskningen i Region Sjælland, sikre hjemtag af nye højt specialiserede behandlingsområder og sikre, at regionen er et attraktivt og foretrukket uddannelsessted for sundhedsprofessionelle.	Region Sjælland vil igennem forskningsnetværk- og samarbejde sikre løsning af fælles kliniske spørgsmål på sygehusene og fremme udveksling og nyttiggørelsen af viden mellem institutionerne med det formål at styrke den kliniske praksis til nytte for patientbehandling.	Forskningen i Region Sjælland skal være drivkraft for stærkere og rigere samarbejder med eksterne partnere med patientbehandling som endemål.
Fokus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Forskning og omstilling til det nære sundhedsvæsen. 2. Forskning og sammenhængende behandlingsforløb. 3. Forskning, forebyggelse og klinisk praksis. 4. Forskning, innovative og digitale løsninger. 5. Forskning og personlig medicin. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Motivation og ledelsesengagement. 2. Fastholdelse, rekruttering og delestillinger. 3. Nationale og internationale relationer. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Drivkraft for forskning. 2. Hjemtag af specialiserede 3. behandlinger – forskningsunderstøttelse. 4. Lægeuddannelse. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Fokus i kliniske funktioner og bredt samarbejde. 2. Fundering på fælles forskningsprojekter. 3. Inddrage erfaring og inspiration fra andre netværk. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Greater Copenhagen Health Science Partners & CAGS. 2. Personlig Medicin i Østdanmark. 3. Kommuner og almen praksis 4. Universiteter SDU, KU, DTU, RUC og AU. 5. Tværregionalt samarbejde (National mål). 6. Nationale og internationale partnerskaber. 7. Erhvervslivet og innovative miljøer.
Mål frem mod 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Eksisterende forskning inden for multisygdom og kronisk sygdom kortlægges. • Der er etableret tre nye tværfaglige, tværgående forskningsmiljøer inden for multisygdom og kronisk sygdom. • Der er oprettet et regionalt professorat med fokus på multisygdom. • Der er etableret et regionalt videnscenter for multisygdom. 	<ul style="list-style-type: none"> • En kortlægning af forskning sammenholdt med kortlægning af kliniske udfordringer skal føre til identifikation og etablering af forskning på kliniske områder, der er særligt udfordret, samt skabe et overblik over eksisterende kliniske miljøer med international forskningsaktivitet. • Kortlægningen skal etableres som et dynamisk overblik tilgængeligt for in- og eksterne forskere, patienter og offentligheden generelt. • Alle afdelinger har opsat konkrete mål for udvikling af afdelingens forskningsmiljø, herunder publicering, plan for nyttiggørelse af resultater, ekstern finansiering, forsknings samarbejder, rekruttering og ansættelser af forskere. • I samspil med universiteterne og professionshøjskolerne skabes flere synlige karriereveje for forskere inden for alle sundhedsfag. • Der er etableret fem internationale forskningsmiljøer – vurderet gennem selvevaluering og international panelevaluering til 'fase 4' i regionens fase-inddelte modenhedsmodel. 	<ul style="list-style-type: none"> • Professorplaner fastholdes og udvikles i perioden med det langsigtede mål om samlet set 66 kliniske professorer på SUH og 5 nye professorer på akutsygehusene både kliniske og ikke-lægelige professorater. • Fastholdelse og udbygning af den forskning, der fører til hjemtag af specialiserede behandlinger. • Styrket samarbejde mellem de stærke forskningsmiljøer både på SUH og på akutsygehusene med regionens øvrige forskere om opbygning af forskning og forskningsnetværk. • Lægeuddannelsen implementeres. • Kandidatstuderende fra alle sundhedsuddannelser, som på forskellig vis er tilknyttet SUH, søges involveret i forskningsaktiviteter. 	<ul style="list-style-type: none"> • Der er etableret infrastruktur og ekstern finansiering, der understøtter etableringen af temabaserede netværk i Region Sjælland. • Der er igangsat fire nye temabaserede netværk, hvoraf nogle kan være Clinical Academic Groups under Greater Copenhagen Health Science Partners. • Af de temabaserede forskningsnetværk er to forskningsmiljøer formaliseret i samarbejdsaftaler, fælles formulerede mål, fælles forskningsstillinger og med et tilknyttet professorat. 	<ul style="list-style-type: none"> • Region Sjælland deltager i alle CAGS under GCHSP og er leder af en fjerdedel af alle nye CAGS. • Ansøgninger om CAGS, der ikke udvælges i første omgang, understøttes til genansøgning eller søges finansieret eksternt. • Der tilknyttes årligt fem nye internationale gæstprofessorer eller adjungerede professorer til forskningsmiljøerne i Region Sjælland. • Der identificeres og etableres nye partnerskaber inden for forskning, forskningsinfrastruktur og nyttiggørelse af forskningsresultater.

Overblik: Rammer

Ramme	1. Brugerindflydelse - forskning kvalificeret af patienter og pårørende	2. Investering i forskning	3. Behovsstyret forskningsinfrastruktur og adgang til sundhedsdata	4. Aktiv nyttiggørelse af forskning og målrettet kommunikation
Formål	<p>Patienter og pårørende skal inddrages, når forskning bliver beskrevet, og når forskningsspørgsmål defineres, så sundhedsvæsenet på bedst mulig vis imødekommer deres behov.</p>	<p>I Region Sjælland udvikles bedre rammer for indhentning af eksterne forskningsmidler og sygehusene sætter driftsmål for anvendelse af lokale forskningsmidler.</p>	<p>Region Sjælland stiller en række kvalificerede støttefunktioner til rådighed for forskere og sikrer let adgang til sundhedsdata for klinikere og forskere.</p>	<p>Det er et forskningspolitisk mål, at forskningsresultater implementeres og omsættes så hurtigt som muligt til klinisk praksis til gavn for patientbehandlingen og kommunikerer aktivt til omverdenen.</p>
Fokus	<ol style="list-style-type: none"> 1. Patientinvolvering i forskningsprojekter og forskningsstrategi. 2. Patientinvolvering i kommunikation og udbredelse af forskning. 3. Udvikling af modeller for inddragelse og nyttiggørelse af forskningsresultater. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Indhentning af eksterne forskningsmidler. 2. Stabil og synlig lokal forskningsfinansiering. 3. Fælles regionale forskningsmidler. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Behovsstyret tilgængelige støttefunktioner. 2. En indgang til sundhedsdata – Region Sjællands Databank. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Samarbejde om implementering af forskningsresultater. 2. Modning af forskningsresultater. 3. Adgang og kontakt til regionale forskere. 4. Målrettet kommunikation.
Mål frem mod 2022	<ul style="list-style-type: none"> • Det Regionale Forskningsråd tilknyttes i 2019 patient og pårørende repræsentanter, og sygehusene tilknytter i 2019 patienter og pårørende i forskningsråd og tilsvarende organer. • Regionale forskningsmidler uddeles fra 2019 med krav om at inddrage patienter eller pårørende. • Der udvikles og afprøves modeller til Best Practice for patientinddragelse i forskning. 	<ul style="list-style-type: none"> • Eksterne midler øges med 10% om året og udgør i 2022 minimum 50% af de samlede anvendte forskningsmidler. • Samarbejdet med Region Hovedstaden om ekstern finansiering af større forskningsprojekter evalueres årligt med henblik på optimering af indsatsen. • Sygehuse anvender i 2022 mindst 1,5% og Sjællands Universitetshospital mindst 3% af driftsbudget til forskning. 	<ul style="list-style-type: none"> • De fælles regionale støttefunktioner og kurser tilpasses, udbygges og optimeres løbende efter gældende behov og rammer i tæt samarbejde med universiteterne og andre partnere. • Region Sjællands Databank er i fuld funktion i 2022. • Personlig Medicin i Østdanmark er sikret betydelig ekstern finansiering, som muliggør opbygning af infrastrukturen i begge regioner. 	<ul style="list-style-type: none"> • Alle forskningsprojekter finansieret af Region Sjælland har kommunikationsplaner og plan for videreudvikling og/eller implementering. • Der udvikles en regional kommunikationsplan for forskning, herunder udnyttelse af den regionale forskningsportal Pure. Planen udvikles af klinikere, forskere og patienter i fællesskab. • Der sker en vækst i udviklingen af nye løsninger til gavn for patienter og klinikere – modnet på baggrund af regionale forskningsresultater og i samarbejde med innovative miljøer eller i samarbejde med erhvervslivet. • På sygehusene etableres fora, hvor forskere og ledere både på sygehusledelsesniveau og på afdelingsniveau drøfter forskning, klinik og implementering af forskningsresultater.

FORSKNING PÅ FORKANT

REGION SJÆLLANDS POLITIK FOR
SUNDHEDSFORSKNING 2019-2022